

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๑๐.๕/ว ๕๐๐

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเร่งรัดดำเนินการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันจากเชื้อไวรัส
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๑๑.๓/ว ๐๖๓๒

ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้รับแจ้งจากกระทรวงสาธารณสุขว่า จากการเฝ้าระวังโรค
อุจจาระร่วงเฉียบพลัน ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ มีรายงานฯ พบผู้ป่วย ๑,๐๐๗,๔๑๕ ราย
จากทั่วประเทศ เสียชีวิต ๔ ราย กลุ่มอายุที่พบมากที่สุด คือ มากกว่า ๖๕ ปี, ๑๕ - ๒๔ ปี และ ๒๕ - ๓๔ ปี
จังหวัดที่มีอัตราป่วยสูงสุด ๕ อันดับแรก คือ แม่ฮ่องสอน ปราจีนบุรี ภูเก็ต จันทบุรี และสมุทรสงคราม
โรคอุจจาระร่วงจากเชื้อไวรัสโรต้า (Rotavirus) จะพบมากในเด็กเล็กซึ่งเกิดในช่วงฤดูหนาว มีระยะฟักตัว
๒ - ๓ วัน ลักษณะอาการมักมีไข้ต่ำๆ น้ำมูก ไอ อาเจียน และมีอาการทางเดินอาหารตามมา อุจจาระเป็นน้ำ
หากอาการไม่รุนแรงเด็กจะหายได้เองใน ๒ - ๓ วัน หรือไม่เกิน ๑ สัปดาห์ แต่ถ้ามีอาการรุนแรง อาจเกิดภาวะ
ขาดน้ำ นำไปสู่ภาวะการณ้ช็อก และเสียชีวิตได้ การติดต่อระหว่างคนสู่คน โดยการกิน การสัมผัสกับคน สิ่งของ
หรือพื้นผิวต่างๆ ที่มีการเปื้อนอุจจาระและไม่ทำความสะอาด เช่น ของเล่นของใช้ของเด็ก ทำให้ได้รับเชื้อ
จากมือที่สกปรกแล้วหยิบเข้าปาก

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พิจารณาแล้ว เพื่อให้เกิดการป้องกันควบคุมโรคอุจจาระ
ร่วงเฉียบพลันจากเชื้อไวรัสอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด จึงขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งองค์การปกครอง
ส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามแนวทางการป้องกันควบคุมโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันจากเชื้อไวรัสอย่างเข้มข้น
ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาล สถานศึกษา และชุมชน ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดเอกสารได้ทาง
<http://www.ppb.moi.go.th> หัวข้อ ข่าวประชาสัมพันธ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนา ยันทรโกวิท)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น

ส่วนส่งเสริมการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

โทรศัพท์ ๐-๒๒๔๑-๙๐๐๐ ต่อ ๒๑๑๔

โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๒๐๖๖

บันทึกข้อความ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
 เลขรับ..... 6379
 วันที่ - 5 ก.พ. 2561
 เวลา.....

ส่วนราชการ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานปลัดกระทรวง สำนักงานนโยบายและแผน โทร. ๐ ๒๒๒๓ ๕๒๔๔
 ที่ มท ๐๒๑๑.๓/ว ๐/๖๓๒ วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเร่งรัดดำเนินการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันจากเชื้อไวรัส

เรียน หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย
 และหัวหน้าหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

ด้วยกระทรวงสาธารณสุข ขอความร่วมมือประชาสัมพันธ์แนวทางการป้องกันควบคุมโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันจากเชื้อไวรัส เพื่อให้เกิดการป้องกันควบคุมโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันจากเชื้อไวรัสอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยจากการเฝ้าระวังโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ มีรายงานฯ พบผู้ป่วย ๑,๐๐๗,๔๑๕ ราย จากทั่วประเทศ เสียชีวิต ๔ ราย กลุ่มอายุที่พบมากที่สุด คือ มากกว่า ๖๕ ปี , ๑๕ - ๒๔ ปี และ ๒๕ - ๓๔ ปี จังหวัดที่มีอัตราป่วยสูงสุด ๕ อันดับแรก คือ แม่ฮ่องสอน ปราจีนบุรี ภูเก็ต จันทบุรี และสมุทรสงคราม โรคอุจจาระร่วงจากเชื้อไวรัสโรต้า (Rotavirus) จะพบมากในเด็กเล็กซึ่งเกิดในช่วงฤดูหนาว มีระยะฟักตัว ๒ - ๓ วัน ลักษณะอาการมักมีไข้ต่ำๆ น้ำมูก ไอ อาเจียน และมีอาการทางเดินอาหารตามมา อุจจาระเป็นน้ำ หากอาการไม่รุนแรงเด็กจะหายได้เองใน ๒ - ๓ วันหรือไม่เกิน ๑ สัปดาห์ แต่ถ้ามีอาการรุนแรง อาจเกิดภาวะขาดน้ำ นำไปสู่ภาวะช็อก และเสียชีวิตได้ การติดต่อระหว่างคนสู่คน โดยการกิน การสัมผัสกับคน สิ่งของ หรือพื้นผิวต่างๆ ที่มีการเปื้อนอุจจาระและไม่ทำความสะอาด เช่น ขนถ่ายของใช้ของเด็ก ทำให้ได้รับเชื้อจากมือที่สกปรกแล้วหยิบเข้าปาก จึงขอความร่วมมือกระทรวงมหาดไทย ประชาสัมพันธ์และเร่งรัดดำเนินการตามแนวทางการป้องกันควบคุมโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันจากเชื้อไวรัส รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

กระทรวงมหาดไทยจึงขอให้หน่วยงาน ประชาสัมพันธ์และเร่งรัดดำเนินการ ตามแนวทางการป้องกันควบคุมโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันจากเชื้อไวรัส ได้รับทราบและถือปฏิบัติ โดยสามารถดาวน์โหลดเอกสารได้ทาง <http://www.ppb.moi.go.th> หัวข้อข่าวประชาสัมพันธ์ ทั้งนี้ สำหรับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ขอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความร่วมมือในการเร่งรัดดำเนินการตามแนวทางการป้องกันควบคุมโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันจากเชื้อไวรัสอย่างเข้มข้น ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาล สถานศึกษา และชุมชน เพื่อให้การป้องกันควบคุมโรคเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

สสส.
 เลขรับ..... 543
 วันที่ - 5 ก.พ. ๒๕๖๑
 เวลา.....

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น
 เลขรับ..... 1766
 วันที่ - ๕ ก.พ. ๒๕๖๑
 เวลา.....

(นายบุญธรรม เลิศสุขีเกษม)
 รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน
 ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ด่วนที่สุด

ที่ สธ ๐๔๒๒.๘/๑๙๘

ภพด.สนผ.สช.

เลขรับที่ ๑๐๙
วันที่ ๒๕ ม.ค. ๖๑

๒๕-๑-๖๑

กระทรวงสาธารณสุข

ถนนติวานนท์ จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

กระทรวงมหาดไทย
กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น
วันที่ 25 ม.ค. 2561
เลขรับ 3170
เวลา

๒๒ มกราคม ๒๕๖๑

สำนักนโยบายและแผน สป
25 ม.ค. 2561
จากเชื้อไวรัส 806
เลขรับ 11.0358
เวลา

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเร่งรัดดำเนินการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันจากเชื้อไวรัส

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางการดำเนินงานในการเฝ้าระวังฯ

จำนวน ๒ แผ่น

ด้วยขณะนี้ เกิดการระบาดของโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันจากเชื้อไวรัส จากข้อมูลเฝ้าระวังโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ พบผู้ป่วย ๑,๐๐๗,๔๕๕ ราย จาก ๗๗ จังหวัด คิดเป็นอัตราป่วย ๑,๕๓๙.๗๖ ต่อแสนประชากร เสียชีวิต ๔ ราย เป็นอัตราตาย ๐.๐๑ ต่อแสนประชากร กลุ่มอายุที่พบมากที่สุดเรียงลำดับคือ มากกว่า ๖๕ ปี ๑๕-๒๔ ปี และ ๒๕-๓๔ ปี ส่วนใหญ่เป็นสัญชาติไทย ร้อยละ ๙๘.๓ เป็นนักเรียนร้อยละ ๑๗.๘ จังหวัดที่มีอัตราป่วยสูงสุด ๕ อันดับแรกคือ แม่ฮ่องสอน ปราจีนบุรี ภูเก็ต จันทบุรี และสมุทรสงคราม ภาคที่มีอัตราป่วยสูงสุดคือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ตามลำดับ

โรคอุจจาระร่วงจากเชื้อไวรัสโรต้า (Rotavirus) เป็นสาเหตุที่พบบ่อยของโรคอุจจาระร่วงในเด็กเล็ก เกิดมากในช่วงฤดูหนาว มีระยะฟักตัว ๒ - ๓ วัน อาการมักมีไข้ต่ำๆ น้ำมูก ไอ อาเจียน และมีอาการทางเดินอาหารตามมา อุจจาระเป็นน้ำ หากอาการไม่รุนแรงเด็กจะหายได้เองใน ๒ - ๓ วัน หรือไม่เกิน ๑ สัปดาห์ แต่ถ้ามีอาการรุนแรง อาจเกิดภาวะขาดน้ำ นำไปสู่ภาวะช็อก และเสียชีวิตได้ การติดต่อระหว่างคนสู่คน โดยการกิน จากการสัมผัสกับคน สิ่งของ หรือพื้นผิวต่างๆ ที่มีการปนเปื้อนอุจจาระและไม่ทำความสะอาด เช่น ของเล่น ของใช้ของเด็ก ทำให้ได้รับเชื้อจากมือที่สกปรกแล้วหยิบเข้าปาก

กระทรวงสาธารณสุข พิจารณาแล้วเห็นความสำคัญของการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคไม่ให้เชื้อโรคแพร่กระจายและลดการป่วยของเด็ก โดยเฉพาะเด็กที่อยู่รวมกันเป็นจำนวนมากในศูนย์เด็กเล็กและโรงเรียนอนุบาล โดยการเพิ่มมาตรการในการเฝ้าระวังป้องกันล่วงหน้า การคัดกรองเด็กทุกเช้า การแยกเด็กป่วยและควบคุมโรคอย่างมีประสิทธิภาพเป็นมาตรการที่จำเป็นในการต่อยอดพัฒนาศูนย์เด็กเล็กและโรงเรียนอนุบาลสังกัดภาครัฐและเอกชน ให้มีความปลอดภัยมากขึ้น จึงขอความร่วมมือประชาสัมพันธ์แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดดำเนินการตามแนวทางการป้องกันควบคุมโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันจากเชื้อไวรัสอย่างเข้มข้น ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาล สถานศึกษา และชุมชน เพื่อให้การป้องกันควบคุมโรคเกิดประสิทธิภาพสูงสุด รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความร่วมมือดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(นายโอภาส การย์กวินพงศ์)

รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาการสาธารณสุข

กรมควบคุมโรค

สำนักโรคติดต่อทั่วไป

โทร. ๐ ๒๕๕๐ ๓๑๙๑

โทรสาร ๐ ๒๕๕๑ ๐๙๑๘

๒๕๖๑

แนวทางการดำเนินงานในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันจากเชื้อไวรัส
ของศูนย์เด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาล และชุมชน

๑. มาตรการป้องกันโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันจากเชื้อไวรัส

- ประชาสัมพันธ์/ให้ความรู้แก่เด็ก ผู้ปกครองเด็ก ในศูนย์เด็กเล็กและโรงเรียนอนุบาล ในการกินอาหาร และพฤติกรรมการใช้ส้วมที่ถูกต้อง การกินร้อน ช้อนกลาง ล้างมือให้มากและบ่อยที่สุด โดยเน้น การล้างมือด้วยน้ำสะอาดและสบู่ หรือเจลล้างมือทั้งก่อนรับประทานอาหารและภายหลังการใช้ห้องน้ำ
- มีการตรวจสุขภาพร่างกายและบันทึกอาการป่วยของเด็กทุกคน ทุกวัน
- มาตรการเบื้องต้นในการป้องกันควบคุมโรค
 - แยกเด็กป่วยอย่างถูกวิธี
 - ป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ
 - การทำความสะอาดและการทำลายเชื้ออย่างถูกต้อง
- เฝ้าระวังแนวโน้มของสถิติการป่วยด้วยโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันในพื้นที่นั้นๆ ที่ไม่ทราบเชื้อสาเหตุ และหากมีอาการป่วยด้วยโรคติดต่อทางอาหารและน้ำที่เกิดจากเชื้อไวรัสให้ส่งต่อเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่

๒. การแนะนำเด็กป่วย

- เมื่อเกิดอาการอุจจาระร่วงให้สารน้ำเกลือแร่ทดแทน (ให้ ORS ½ - ๑ แก้ว/ถ่าย ๑ ครั้ง)
- ควรหยุดเรียนและแจ้งผู้ปกครองรับกลับบ้าน เพื่อดูแลอย่างใกล้ชิด
- จัดให้นอนในห้องแยก กรณีไม่มีห้องแยกใช้ผ้า màn หรือฉากกันเป็นสัดส่วนและแยกจากเด็กปกติ อย่างน้อย ๑ เมตร
- แยกของเล่นและของใช้ต่างๆ จากเด็กปกติ
- หากอาการไม่ดีขึ้นหรือแย่ลง เช่น กระจายน้ำ อ่อนเพลีย อาเจียน กินอาหารไม่ได้ ถ่ายเป็นจำนวนมาก หรือถ่ายเป็นมูกเลือด ควรรีบพบแพทย์ทันที

๓. การทำลายเชื้อ

- การทำความสะอาดอุปกรณ์และสิ่งของ สถานที่ปนเปื้อน รวมทั้งเสื้อผ้า ด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อที่ผ่านการรับรองจากโรงงานว่าสามารถกำจัดเชื้อไวรัสได้ (โรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันจากเชื้อไวรัสไม่ถูกทำลายได้ด้วยแอลกอฮอล์)
- ขยะติดเชื้อ เช่น ผ้าอ้อม ผ้าอ้อมสำเร็จรูป กระดาษทิชชู ที่ใช้กับเด็กป่วยให้รวบรวมใส่ถุงขยะและมัดปากถุง รอรถขยะเก็บกำจัดไป หรือเผาทำลายทิ้ง การกำจัดเชื้อให้ใช้น้ำยาซักผ้าขาว เช่น ไฮเตอร์ ครึ่งฝาผสมในน้ำครึ่งลิตรถึง ๖๐๐ ซีซี แชทิ้งไว้ ๓๐ นาที ใส่ถุงขยะมัดปากถุงให้แน่น ใส่ในถังขยะ โดยแยกเป็นขยะติดเชื้อ
- การทำความสะอาดห้องน้ำให้ใช้น้ำยาล้างห้องน้ำที่สามารถฆ่าเชื้อไวรัส และแบคทีเรียได้ จุดที่ต้องทำความสะอาดเป็นพิเศษ คือ ที่จับสายฉีดน้ำ พื้นห้องส้วม ที่รองนั่งส้วม ที่ก้นน้ำของโถส้วม ก๊อกน้ำ และกลอนประตูโดยให้ทำความสะอาดต่อเนื่องไปอีก ๓ วัน หลังผู้ป่วยหยุดถ่าย และเน้นให้ทุกคนในบ้านต้องล้างมือด้วยน้ำสะอาดและสบู่ทุกครั้ง ภายหลังถ่ายอุจจาระ

- แยกทำความสะอาดผ้าปูที่นอน เสื้อผ้าที่เป็นอุจจาระ เพื่อป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ
- ความเข้มข้นของน้ำยาทำลายเชื้อกับพื้นห้องน้ำ พื้นห้อง เช่น ถ้าเป็น Chlorine ควรให้มีความเข้มข้นตั้งแต่
 - 200 PPM สำหรับ งานขามที่สัมผัสโดยปาก และของเล่น
 - 1000-5000 ppm (1000 PPM สำหรับพื้น ซิงค์น้ำ โถส้วม 5000 PPM สำหรับพื้นไม้) หรืออาจใช้น้ำยาทำลายเชื้ออื่นๆ ที่ได้รับการรับรองว่าสามารถทำลายเชื้อไวรัส

๔. การดำเนินการโดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันจากเชื้อไวรัส

- เน้นมาตรการทำลายเชื้อที่ถูกต้อง และให้ความรู้แก่ผู้ดูแลเด็ก ผู้ปกครองเด็ก
 - ติดตามผู้ป่วยและสถานการณ์การระบาดอย่างต่อเนื่องจนกว่าการระบาดของโรคจะสงบ
 - ค้นหาเด็กป่วยรายใหม่ และดำเนินการเฝ้าระวังผู้สัมผัสโรคในบ้านเด็กป่วย และสอบสวนโรคในกลุ่มที่เสี่ยงต่อการสัมผัสโรค
-